

DE EERSTE OORZAAK

Orde Der Verdraagzamen

's-Gravenhage

NO. 298.

PRJS FL. 3,50.

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Delfgauw

Uitsl.v.publ.& abonn.El.Brugsmaweg 1,fl.512, 2555 SC Den Haag tel.070-684541
Secretariaat: Troelstralaan 38, 2641 WG Pijnacker tel.01736-6577

DE EERSTE OORZAAK.

De Eerste Oorzaak is niet de oorspronkelijke titel van dit onderwerp. Eigenlijk hadden we iets moeten gaan zeggen over God, maar dan komen we in grote moeilijkheden. Want wij kunnen natuurlijk wel spreken over iets waar we niets van afweten, maar dan komt er slechts weinig informatie over.

Als wij zeggen 'eerste oorzaak', dan gaan we uit van het begin van het ontstaan. Dit valt kennelijk weer in fasen uiteen. In het begin is er niets. Maar in dat niets moet er een potentie zijn. Er moet een kracht bestaan, want als er helemaal niets is, dan kunnen we ook niet verwachten dat er iets tot stand komt.

Wij menen, dat het eerste dat is ontstaan de geest is. De ziel is de basis daarvan. Op het ogenblik dat de ziel ontstaat, begint zich ook een geest in die ziel of bij die ziel te vormen, want er ontstaat bewustzijn. Het ziet ernaar uit dat dit proces zich reeds heeft afgespeeld lang voordat we komen aan de werkelijke schepping, dus aan de materie.

Als we de materie bekijken, dan blijkt dat de theorie van de Big Bang (de grote klap) een van de meest waarschijnlijke is. Er was niets. In dat niets was een mogelijkheid van evenwicht en energie aanwezig. Iets heeft het evenwicht verstoord daardoor ontstond beweging. Beweging ontaardde in steeds toenemende stromen van energie die in vele vormen plotseling tot uiting kwam. Daaruit kwam een gloedwolk voort. De explosie van de gloedwolk resulteerde in een groot aantal massa's met eigen beweging, eigen baan, eigen werveling. Een daarvan is zeer waarschijnlijk het Melkwegstelsel.

Sommige van die wolken hebben een snellere beweging, andere een tragere. Daar waar de beweging wat trager wordt, blijkt dat kerndelen van de massa een snellere rotatie hebben. Zij spinnen zich a.h.w. in een zwaartekrachtsveld in. Er condenseert dan materie. Er ontstaan sterren. Uit de sterren komen weer planeten voort. Dit is allemaal wel heel mooi, maar we blijven dan zitten met de vraag: Wat is die eerste oorzaak?

Er zijn heel veel gezegden over geweest die allemaal even raadselachtig zijn. Of we nu spreken over 'in den beginne was het Woord' of dat we uitgaan van het karnen van de wereldzee, het is altijd weer zo dat wij worden geconfronteerd met een persoonlijkheid, met iets dat kennelijk vorm aanneemt in een scheppend proces.

Waarom dan het Woord? Ik denk, dat ze in de bijbel het Woord hebben gebruikt omdat het de uiting is van de gedachte. Dus zou je kunnen zeggen: Er was een bewustzijn in Niets. Dat bewustzijn dacht. Uit de gedachte resulteerde het ontstaan.

Dan zit je toch wel een beetje moeilijk. Want als er een gedachte is, dan kun je je voorstellen dat die gedachte kleine of grote dingen tijdelijk schept, zoals dat in de sferen gebeurt. Maar het is heel moeilijk om je voor te stellen dat één gedachte eigenlijk de verstoring van een evenwicht betekent met alle gevolgen van dien zoals ik die zeer summier in mijn aanloopje heb geschetst. Het gemakkelijkst is natuurlijk om aan te nemen: het is een persoonlijkheid zoals wij persoonlijkheid beschouwen. Maar wij zijn afhankelijk voor onze persoonlijkheid van het denken.

Er was kennelijk geen denken op ons niveau of voor ons begrijpelijk voordat het Woord eruit voortkwam. Dat is ook heel typisch. Er staat niet alleen 'in den beginne was het Woord', maar 'het woord was bij God en het Woord was God.' Dat doet denken. Als het Woord er is en het Woord is bij God, dan zijn het Woord en God niet identiek.

Als dat Woord dan God wordt, dan zou je dat kunnen uitleggen als: er is iets onbegrijpelijks. Het onbegrijpelijke resulteert in de gedachte die zich uit. Op het ogenblik, dat het zich uit, komt het in contact met de rustende kracht. En dan wordt de rustende kracht tot de weergave van het Woord en het Woord was God.

Ik hoop niet dat u het mij kwalijk neemt. Het klinkt een beetje als theologisch gezift. Maar als we het probleem duidelijk willen stellen, dan moeten we zeggen: Er is iets meer dan datgene wat wij nog kunnen beseffen als God. Wat er is, weten we niet. Wij kunnen ook niet definiëren hoe het bestaat of waar het bestaat. Zeer waarschijnlijk heeft het niets te maken met persoonlijkheid zoals wij die beschouwen. Daarin spelen zich achter processen af. Een van die processen is het Woord geworden. Het Woord is voor ons het begin van de schepping; het is het vormend principe.

Het is gemakkelijk genoeg om God te zien als een heerlijke Heer die op 'n troon zit en zijn bevelen geeft die vervolgens door een lakeienschaaar van aartsengelen worden uitgevoerd. God is eigenlijk meer en minder dan dat. Hij is meer omdat hij de Wet is. Hij is de begrenzing waarbinnen de mogelijkheden van een Al berusten. Hij is ook minder dan dat, want hij is niet een persoonlijkheid die volledig vrij kan ingrijpen. Hij is gebonden aan wetten. De wetten die hijzelf is en als zodanig heeft opgelegd aan wat men zijn schepping noemt, zullen in die schepping moeten worden gehandhaafd.

God kan een toeval veranderen; iets wat dus niet in de wetten is vastgelegd. Maar als hij één wet aantast, dan tast hij zichzelf aan; dan verstoort hij zijn eigen bestaanswaarde.

O, het is menselijke logica, natuurlijk. Maar toch, als wij ons b zighouden met de eerste oorzaak (wij hebben niet voor niets deze titel gekozen als reactie op uw voorstel), dan staan we voor de grote vraag: Waar komt die God vandaan?

Misschien kunnen we eens in de ruimte kijken. U weet het waarschijnlijk nog niet, maar er bevinden zich in het heelal afgesloten heelallen; d.w.z. door lichtbuiging volledig geïsoleerde heelallen. Het zijn er op het ogenblik ca. 63. Ze draaien rond een kernpunt dat niet zichtbaar is, maar dat kennelijk functioneert als een soort zon. Dus de energie-verhouding met al die heelallen is wel bepaald, maar is verder niet kenbaar.

Is dat God? Ik weet het niet. Is het de eerste oorzaak? Waarschijnlijk niet. Want als we kijken naar zo'n heel stel heelallen, dan worden we geconfronteerd met zaken die ons een beetje ongeloofwaardig voorkomen. Bijvoorbeeld de kwestie van parallelle ontwikkelingen. Ze zijn er, absoluut. Dimensionele verschillen, ze bestaan. Als we de 63 heelallen bekijken, dan hebben we varianten die alleen door dimensionele verschuiving kunnen worden uitgedrukt.

Dus God? Ja én neen. Je kunt het niet precies zeggen. Je kunt ook niet zeggen: Die kern is God. Maar je kunt wel zeggen: Die kern is kennelijk de energie die oorzakelijk is. Wat achter de energie staat, blijft verborgen; dat is niet te vatten.

Als wij dan kijken naar die 63 heelallen, dan blijkt dat in elk heelal een aantal wetten bestaat. Of je die nu wilt omschrijven als geestelijke wetten, kosmische wetten, natuurwetten dat doet minder ter zake. Het blijkt, dat er regels zijn die de mogelijkheden van een heelal bepalen. Ze verschillen, voor zover we kunnen nagaan, van heelal tot heelal. Dat zou ervoor pleiten dat de persoonlijkheid, die als beheersende macht voor zo'n heelal optreedt, dus telkens anders is. Dan zou er niet één God, maar een aantal Goden moeten zijn in dit verband. Ook al kunt u vanuit uw eigen kosmos spreken over de ene God, omdat hij het geheel van uw geuite en voor u kenbare werelden omvat.

Waarmee we weer naar een volgende vraag toe gaan, want dit is een kwestie van vragen en voor een deel van speculatie.

Wanneer die God ontstaat, ontstaat hij nu spontaan (is het dus een geheel eigen wezen) of is het juist een wezen dat ontstaat door de kracht en aan de uitingen van die kracht gebonden is? De geaardheid van de oorspronkelijke kracht bepaalt de geaardheid van de zich openbarende godheid.

Ik stel: De God die wij vereren en van wie wij de aanwezigheid menen te voelen is energie.

Ik stel: De energie draagt in zich een aantal beperkingen of wetmatigheden. Alles wat binnen het veld van deze energie tot uiting komt, zal aan deze wetten onderworpen zijn.

Ik stel: Er schijnt geen werkelijkheid in materiële zin te zijn. Er is slechts een gedachte. Maar een gedachte, die in de kracht concreet wordt, wordt voor degenen die haar beleven een onveranderlijke werkelijkheid.

Ik stel: Een persoonlijkheid toekennen aan een God is je eigen beperktheid projecteren op datgene wat je niet eens kunt omschrijven. Maar er is een bewustzijn aanwezig.

Ik stel: De kracht waarbinnen een heelal bestaat, blijkt gelijktijdig de bouwsteen te zijn van alles wat in dat heelal voorkomt. In wezen is alles verwant met het ene, met het begin.

Het begin draagt in zich een bewustzijn. Dit bewustzijn omvat daarmee ook alle delen of het geheel van alle denkbare verschijnselen. Of dit bewustzijn op grond van dit besef besluiten neemt, weten wij niet.

Dan zitten we nu in een enorm theologisch probleem, want de wil Gods is geopenbaard. We weten alleen niet precies wat hij wil, want hij heeft het op zoveel verschillende manieren gedaan.

Is de wil Gods de wil Gods? Of is de wil Gods de wetmatigheid die voortvloeit uit een beperkt besef dat verbonden is met een oneindige kracht, maar niet in staat is deze anders weer te geven dan in de termen van eigen aanvoelen en besef.

Ik geloof, dat elk godsbeeld op aarde in wezen een voorbeeld is. Ik meen, dat alle wetten die men aan God heeft toegeschreven uit mensen zijn geboren.

Ik ben ervan overtuigd, dat al datgene wat ik u heb gezegd de waarheid zeer dicht benadert. Ik kan niet zeggen: Het is zo. Dat kan niemand. De enige die het toch durft zeggen is over het algemeen een fanaticus die niet bereid is om ook maar de mogelijkheid, dat zijn begrip niet toereikend is, te beschouwen.

Als ik niet aanneem, dat er goddelijke wetten bestaan in de vorm waarin mensen die menen te ontvangen, dan kan ik alleen maar teruggaan

naar de werkelijkheid. Die werkelijkheid zegt mij: Alles wordt geopenbaard in tegenstellingen. Maar er kan geen tegenstelling bestaan dan slechts voortkomend uit diezelfde God.

De tegenstellingen die wij ervaren zijn in feite twee verschillende facetten van een en dezelfde kracht. Als God God is, dan is God ook de duivel. Maar als God de duivel is, dan zal hij voor ons inderdaad duivels zijn. Dat wil zeggen: hij zal voor ons het duistere representeren en het zelfs bij ons bevorderen, inclusief het chaotische. Maar diezelfde God is gelijktijdig, het goddelijke zoals wij dat zien. Wat wij altijd weer over het hoofd zien is, dat hij vooral de natuur is.

Nu zijn er mensen die zeggen: Ach, alles blijft altijd gelijk. Er kan een klein beetje veranderen op de wereld. Een dag kan iets langer duren of iets korter worden misschien, maar daar blijft het bij. Dat is niet juist.

Wij kunnen nagaan dat ongeveer 25 miljoen jaren geleden een jaar (ons huidige jaar wel te verstaan, dus één keer een omloop om de zon) betekende 405 tot 407 omwentelingen van de aarde om haar as. Tegenwoordig is dat tussen de 365 en 366 omwentelingen. De dag (de omloop) is dus veranderd.

Wij kunnen zeggen: de aarde is altijd geweest zoals ze is. Maar het wordt duidelijk, dat b.v. de continenten voortdurend veranderen. Zeker, erg langzaam, maar het schijnt soms met schokken gebeurd te zijn. Er zijn een aantal berichten van kosmische rampen waardoor de aarde kennelijk ineens een heel eind van aanzijn is veranderd, als we aannemen dat er iets waar is van de overleveringen tenminste. Dan kunnen wij niet met zekerheid zeggen dat de wereld van gisteren dezelfde wereld is als die van vandaag. De wereld verandert voortdurend.

De verandering kunnen we zelf goed of kwaad achten, maar in feite betekent het dat vele zaken, die wij als wetmatigheid aanvaarden, als vaste waarden in ons bestaan, dit zelfs in het stoffelijke heelal niet zijn. Waar zou dat uit voortvloeien?

Er zijn een aantal berekeningen gemaakt. Wat ik u vertel over het gemiddeld aantal omwentelingen per zonne-omloop van de aarde is inderdaad berekend op grond van wat ze hebben aangetroffen in gesteenten en nog zo wat. Nu stel ik alleen maar dit: Als dat stoffelijk is, zal het dan geestelijk niet precies hetzelfde zijn?

Onze eerste oorzaak schijnt te veranderen, althans t.a.v. ons. Want de regels die wij menen te kennen zijn niet altijd evenzeer geldig. Onze natuurwetten zijn wetten die tot op zekere hoogte hanteerbaar zijn, mits wij begrijpen dat ze vervangen kunnen worden door een andere wet. Bovendien speelt menselijk besef ook een rol.

Er is een tijd geweest dat men in een Cartesiaans wereldbeeld leefde. Later werd het beeld van wereld en leven een beetje meer Newtoniaans. Er zijn meer van die veranderingen geweest. Nu vraag ik u alleen één ding: zouden al die mensen, die vroeger waarnemingen hebben gedaan, allemaal dezelfde fout hebben gemaakt totdat die ene mens kwam die dat nieuwe beeld vond? Het is maar een vraag. Met andere woorden: is iedereen een idioot geweest tot er een Einstein kwam. Verandert dan de zaak een beetje of is het misschien zo, dat zolang de mensen denken in een bepaalde richting, die richting ook stoffelijk en geestelijk een waarheid vormt voor allen die daarbij betrokken zijn?

Op het ogenblik, dat er een nieuw denkbeeld opkomt, dus een andere mogelijkheid wordt geprefereerd uit de vele die voor iedereen toch wel open liggen en deze verbreidt zich, zou dan de wereld zich misschien aanpassen aan de nieuwe gedachte?

Het is een ontzettend moeilijk vraagstuk en absoluut onlogisch. Want als mens moet je vaste regels hebben, je moet vastigheid hebben. Maar als ik zeg, dat de eerste oorzaak in feite een gedachte is geweest,

dat het denken vooruit loopt op hetgeen er tot stand komt, dan zeg ik eigenlijk dat het denken van de Schepper de schepping heeft volbracht, ook als daartussen de uiting, het Woord, ligt.

Mag ik dan ook niet zeggen dat het voor de mensen niet precies hetzelfde kan zijn. Ook zij zijn delen van diezelfde kosmische kracht. Ook zij bestaan uit precies dezelfde eenheden van energie die er in het begin aanwezig waren en die dan in een 'Big Bang' ineens het heelal hebben geschapen. Als wij anders denken, als ons wereldbeeld verandert, verandert dan onze wereld misschien ook? O, langzaam. Wij merken het haast niet. En wanneer we nieuwe wetten vinden, zou er dan niet tegen alle waarschijnlijkheid in, als we rekening houden met voorgaande onderzoekers en onderzoekingen, opeens bewijzen voor de juistheid van die wetten te vinden zijn?

Het is speculatie, natuurlijk. Maar ik doe dat niet voor niets. Want als ik uitga van die eerste oorzaak en ik zeg: In zichzelf is het een wetmatigheid, dan ben ik geneigd aan te nemen dat die wet altijd zal duren. Misschien is datgene wat vooraf gaat aan het Woord een gedachte die zich kan wijzigen.

Wij kunnen alle waarden voortdurend veranderen zonder dat wij, die daarbij betrokken zijn, ons werkelijk daarvan bewust zijn. Dan zijn wij zelf mede creatief in onze wereld. Want met ons denken, met onze hoop en onze verwachting geven wij gelijktijdig het aanzijn aan de regels waarbinnen ons stoffelijk en geestelijk bestaan natuurlijk ook zich zullen afspelen. Ik heb reden om dat aan te nemen.

Wanneer wij mensen zien die overgaan, dan worden wij heel vaak geconfronteerd met bijna poppenkastachtige helle- en hemelscènes. Het is hun denken dat hun wereld scheidt. Het is hun verwachting die voor hen tot werkelijkheid wordt. Dan gaat het in de geest iets gemakkelijker en sneller dan in de stof, ongetwijfeld. Maar het bewijst dat leven en beleven afhankelijk is van denkbeelden en niet alleen van feiten. Als wij dat eenmaal durven accepteren, zien we mensen die zich bewust worden van dat poppenkastachtige dat zich rond hen schijnt te voltrekken ineens een, twee, drie die hele wereld omdraaien. Hun wereld verandert soms in één slag. Wat zoëven nog een duivel was, wordt plotseling een bolwangig cherubijntje.

Als ik de geestelijke ervaringen naga, als ik rekening houd met de traagheid van het gebeuren in de stof, zeker als we uitgaan van de menselijke tijd (het tijdsbesef), dan ben ik geneigd te veronderstellen dat de eerste kracht in feite een gedachte is, een denkbeeld. Wie heeft het gedacht? Ik weet het niet. Wat is die gedachte geweest? Ik weet het niet. Maar het gevolg van die gedachte is geuit in een enorm groot geheel waarin tenminste 63 heelallen in zichzelf besloten zijn als gaten in een ruimte die er niet is. En dan zie ik dat elk van deze heelallen a.h.w. een deel van de oorspronkelijke gedachte voor zich specifiek tot uiting heeft gebracht, daaraan vorm heeft gegeven en zo is gekomen tot een aantal geestelijke werelden, inclusief daaronder een stoffelijke wereld. Den stel ik:

1. Dat de eerste oorzak meer omvattend moet zijn dan al het kenbare.
 2. Dat elk je beroepen op de eerste oorzaak op zichzelf dwaasheid is, want je kunt je niet beroepen op datgene wat je niet beseft.
 3. Dat elke godsvoorstelling en elke duivelsvoorstelling, elk concept van eeuwige werkelijkheid, zoals dat bij de mens bestaat, uit de aard der zaak een waanvoorstelling is welke echter voor de persoon zelf na de dood kan worden gecontinueerd als een tijdelijk beleefde werkelijkheid.
 4. Ons contact met de eerste oorzaak ligt in ons bestaan, niet in ons beseffen en in onze gevoelens.
- Ik stel, dat deze eerste oorzaak voor ons niet te bevatten zijnde toch

al datgene wat wij zijn bevat.

Als een mens uitroept: God is alwetend, dan krijg je zo het idee van een God, die als een supra-normale veldwachter proces-verbaal laat opmaken over alle gebeurtenissen op aarde. Er zijn zelfs nog mensen die in hun jeugd jaren hebben gehoord dat er een engeltje en een duiveltje naast je lopen elk met een aantekenboekje waarin ze alle goede of eventueel slechte daden naarstig noteren, opdat je later daarmee kan worden geconfronteerd.

Maakt u zich geen zorgen, als er goed en kwaad bestaat (voor uzelf is dat het geval, of dat kosmisch bestaat, weten wij niet), dan noteert u het zelf wel en de conclusies die u eruit trekt zijn uw beloning of uw straf.

Dan komt er nog een laatste probleem op de voorgrond. Dat is dit: Stel, er is een God die - tenminste voor ons als God geldende - dit heelal door zijn Wezen geheel beheerst. Dan is die God eveneens onkenbaar, maar zijn Wezen is voor ons benaderbaar en wel door het geheel van de regels en wetten die voortdurend tot uiting komen.

Deze God zal voor ons kunnen worden uitgedrukt als energie. Dan zullen alle wetten, die met energie te maken hebben die voor ons controleerbaar op onze wereld en daarbuiten gelijk van kracht zijn, kunnen worden beschouwd als kwaliteiten of eigenschappen van die God. Dan is alle uitwisseling van energie direct of indirect met God verbonden.

Dan is een atombom even goddelijk als een elektrische centrale. Dan is een boom even goddelijk als een mens of een steen. De verschillende vormen van verschijning zijn net zo belangrijk als de essentie waaruit men is opgebouwd. De relatie die bestaat, kan een bewuste of een onbewuste zijn, maar de relatie is onloochenbaar.

Niets kan bestaan buiten die God. Misschien is er wel een God die ons droomt. Misschien zijn we allemaal met ons heelal alleen maar figuren van een kosmische romanschrijver die ergens in een voor ons onbegrijpelijk geheel een verhaal aan het vertellen is voor de kinderen. Wij weten het eenvoudig niet. Maar er is een gedachte.

Dan stel ik, dat wij door uit te gaan van welke beoordeling dan ook te allen tijde de God verloochen en die in alle dingen leeft, tenzij wij bereid zijn de voor ons kenbare wetten op onszelf toe te passen en op niemand anders. En zo levende volgens ons begrip van harmonie te proberen meer van de kracht en bewuster de kracht die in is te beleven. Alleen door op deze wijze de beleving van een kracht in ons, een sterkte in ons te beleven, een mate van harmonie misschien ook die voor ons bereikbaar is, kunnen wij naderen tot iets wat wij misschien vaag God kunnen noemen. Maar achter dat beeld van God zal altijd de werkelijkheid zijn van een eerste oorzaak die is verborgen in het onbekende.

Ik hoop, dat ik u met deze inleiding voldoende ter overweging heb gegeven. Vraag mij niet u de bewijzen te leveren voor die punten waarvan ik u heb duidelijk gemaakt dat wij die alleen veronderstellenderwijs kunnen benaderen. Acht u bepaalde gezegden onduidelijk, formuleert u dan waarom. Indien u meent, dat hetgeen ik heb gezegd in tegenspraak is met iets wat u als waarheid beschouwt, stel het dan ook als zodanig. Dan zullen we misschien te samen dichterbij kunnen komen niet bij de eerste oorzaak, maar toch wel bij ons beleven daarvan en misschien ook iets dichterbij kunnen komen bij ons besef van onvermogen t.a.v. een werkelijk bewuste en totale beleving van datgene wat we de Eerste Oorzaak of God noemen.

D I S C U S S I E .

x Als wij stellen dat de eeuwigheid het tijdelijke heeft voortgebracht en omvat, dan is die eerste oorzaak nog steeds aanwezig. Wellicht ver achter het verblindende licht. Indien dit juist is, zal men dan de eerste oorzaak niet ervaren?

- Achter het verblindende licht? Wat is het verblindende licht? Het verblindende licht ontstaat op het moment dat wij niet in staat zijn waar te nemen; dus op dat ogenblik dat wij in onze waarnemingsmogelijkheden tekort schieten. Achter het verblindende licht zal inderdaad wel de scheppende gedachte, de scheppende kracht zijn. Die kracht is in alle dingen aanwezig. Ik heb dat in mijn inleiding ook gezegd.

Wanneer wij ons bewust worden van die kracht zoals ze in en rond ons voortdurend aanwezig is, want zonder die aanwezigheid kunnen wij niet bestaan, dan zullen wij iets ervaren dat voor ons God is. Het is echter maar een klein deel van de werkelijkheid. Ik geloof niet, dat wij de eerste oorzaak zullen ervaren of misschien eerst na wie weet hoeveel eonen.

Dan de vraag: de eeuwigheid bevat de tijdelijkheid. Eeuwigheid is eigenlijk een verkeerde uitdrukking. Ze is een aanduiding voor een beperkt voortdurend van tijd in de ogen van de meeste mensen. Wij zouden eerder moeten spreken over de gelijkheid of de gelijktijdigheid. En dan komen we tot de bekende theorie:

Als wij kijken naar het scheppend vermogen, dan zijn daarin alle mogelijkheden, alle gebeurlijkheden gelijktijdig en volledig aanwezig zodat er niets is of kan bestaan dat niet reeds in dit geheel is vertegenwoordigd. Wij echter zullen deel na deel iets van die mogelijkheden, iets van die feiten leren kennen. Onze reis van bewustwording doet ons het geheel als tijd ervaren. Dit is vanuit een geestelijk standpunt. Stoffelijke tijd is over het algemeen een door stoffelijke processen bepaald beleven dat is ingedeeld aan de hand van onderlinge afspraken.

x Als wij eindelijk de eenheid met God, de scheppende kracht, verkrijgen is het dan niet zo dat wij toch al die goddelijke eigenschappen ook min of meer in onszelf kunnen ervaren?

- Ik begrijp wat u wilt zeggen, namelijk: Er moet een ogenblik komen waarin wij opgaan in dit totaal en dan alle kwaliteiten en eigenschappen van dit totaal persoonlijk kunnen ervaren. In de eerste vraag zijn wij al geconfronteerd met het verblindende licht. Wij hebben maar een beperkt vermogen. Op het ogenblik, dat een ervaren dit vermogen te boven gaat, zijn wij niet in staat om te beseffen. Het lijkt mij dus zeer vraagwaardig of er ooit iemand zal zijn die het totaal, zelfs maar van de creatieve kracht alleen van dit heelal met al zijn kwaliteiten en eigenschappen, bewust zal beleven. Wij zijn echter wel deel van het geheel. En wel in elke wereld waarin wij vertoeven, in elke vorm waarin wij onszelf ervaren, in elke tijd of mogelijkheid die wij ons kunnen voorstellen. Deze eenheid gaat niet teloor. Maar ons begrip van deze eenheid en de kwaliteiten, eigenschappen en mogelijkheden, die er altijd weer in aanwezig zijn, zal worden bepaald door ons besef, ons bewustzijn.

Als ik zou zijn doorgedrongen tot ver achter wat u het verblindende licht noemt, dan zou ik misschien een betere formulering kunnen vinden dan de volgende:

Als deel van het geheel kun je deel zijn van de functie van het geheel. Dit impliceert niet dat je een volledig besef hebt van het geheel en alle functies daarvan.

- x Hoe kan de gedachte die de heelallen deed ontstaan veranderen, indien deze in de eeuwigheid is vastgelegd?
- Als de gedachte in zich het beeld van verandering inhoudt, dan zal in elke uiting die verandering mede als mogelijkheid bestaan. Wij kunnen nog een stap verder gaan dan dit. Als wij ons namelijk afvragen of de werkelijkheid, zoals wij die menen te zien en te beleven - onverschillig in welke wereld wij zijn - werkelijk is dan wel een denkbeeld waarmee wij een deel van de werkelijkheid in concreto voor ons proberen te vertalen. Wij kunnen dan zeggen: De verandering ligt in de wetmatigheid van ons besef. In ons besef is deze mogelijkheid tot verandering reeds opgenomen. Maar wij met ons innerlijk besef, zoekende naar een uiterlijke bevestiging, zullen de gedachten die in ons bestaan voortdurend naar buiten projecteren en ze daar dan als schijnbare bevestiging van een onveranderlijk feit constateren zonder dat ze onafhankelijk van ons besef ooit als werkelijkheid zouden kunnen bestaan.
- x Aan de hand van uw definitie van eeuwigheid moeten wij dan concluderen dat er een aantal verschillende gedachten tegelijkertijd aanwezig is die wij dan als verandering waarnemen in de loop der tijd?
- Heeft u ooit een woordenboek ingekeken of gelezen? Dat moet u toch eens doen, dan zult u ontdekken dat u met een eindeloze reeks verschillende en vaak tegengestelde begrippen wordt geconfronteerd; toch staan ze allemaal in één boek. De kosmische gedachte, de originerende gedachte, kunt u dan vergelijken met een dergelijk boekwerk. Al wat erin staat is een mogelijkheid, maar degene die leest moet begrip voor begrip in zich opnemen.
- x Ik dacht, dat elke nieuwe gedachte of elk nieuw paradigma over het heelal en zijn ontstaan slechts een deel-waarheid kan zijn. Hoe kunnen wij mensen dan scheppen? Dit in verband met hetgeen u heeft gezegd. Of heb ik het dan verkeerd begrepen?
- Ik geloof niet, dat u het helemaal verkeerd heeft begrepen, maar u heeft het wel weer te sterk naar het menselijke denken en weten toegetrokken. Realiseer u dit: Als een paradigma etc. een deel van de waarheid weergeeft, betekent dit dat de totale waarheid dus moet bestaan. Waar de totale waarheid bestaat en wij een deel daarvan weergeven, houdt dit in dat onze weergave kan veranderen zonder dat de relatie met de waarheid teloor gaat. Het is moeilijk dit allemaal heel verstaanbaar uit te leggen.
- Als u een filmrol heeft met laten we zeggen ongeveer een kilometer filmbeelden erop, dan kunt u natuurlijk zeggen: Die film heeft een volgorde. Dat is de tijd en met die tijd zien wij de verandering in het beeld optreden. Maar u kunt die film ook terug laten lopen. U kunt die film vervangen door een stukje met iets anders daarop zodat - bij wijze van spreken - de heer Reagan plotseling in de Senaat verschijnt als de trapper die hij ooit heeft uitgebeeld; wat op zichzelf erg leuk is. Is het daarom minder waar, als dezelfde woorden die hij heeft gesproken voor de Senaat daarachter staan? Hier zien wij dat het uiterlijk verschilt en dat ik hem kan vervangen door de jonge minnaar die hij ook nog heeft gespeeld (moeilijk voorstelbaar). En dat we de man, die als misdadiger optrad. (hij heeft het maar één keer gedaan en het lag hem buitengewoon goed) daarvoor in de plaats zetten. Dan blijft daarmee de waarheid van de scène bestaan. Dus als ik hem op een andere manier incopieer in de film, dan is daardoor de betekenis van de film niet veranderd, maar wel uw reactie daarop.
- Als u zegt: Een stelling, een gedicht of wat dan ook is een deel van de waarheid, dan zeggen wij: Ja, dat is waar. Maar het is altijd de vertegenwoordiging van de hele waarheid. Het deel van de waarheid dat wordt uitgedrukt is net zoiets als het beeld van de heer Reagan in vele verschillende acteursgedaanten. De waarheid verandert niet, zij is.

Maar de wijze waarop ze tot uiting komt verandert en daardoor zien wij schijnbare tegenstellingen en wordt wat heilig was belachelijk of omgekeerd. Is het begrijpelijk genoeg?

x Met andere woorden: wij scheppen een schijnwereld.

- Uw wereld leeft in schijn. Als u mij toestaat een zeer beperkt maar afwijkend commentaar hier te plegen:

Uw wereld gaat uit van geld dat niets waard is, tenzij men de waarde eraan toekent en onderling die waarde handhaaft.

Uw wereld gaat uit van rang en betekenis. Maar wie zegt u dat een putjesschepper niet nuttiger is dan een minister-president op bepaalde ogenblikken? Dan is de belangrijkheid een zeer relatieve en is de waardering, die aan een bepaalde functie wordt toegekend, in feite een illusie. Het is niet echt. Alles wat je in de wereld als een vaste waarde beschouwt is niet helemaal echt. Het is alleen een kwestie van afspraken. Het is een kwestie van een aanvaard wereldbeeld. Maar draai je het wereldbeeld om, dan blijft de wereld wel dezelfde, maar ze wordt totaal anders beleefd.

Ik meen, dat heel veel van uw problemen van deze tijd zijn terug te voeren juist tot deze illusie. De illusie b.v. waardoor atoomwapens worden geproduceerd en opgeslagen in hoeveelheden die op zichzelf al krankzinnig zijn. Het is eveneens zo, als wij horen dat mensen zeggen dat absolute ontwapening de enige oplossing is waarbij men vergeet dat dat alleen waar is, indien alle mensen ontwapenen, maar dat de meeste mensen zich liever op een ontwapenende wijze bewapenen.

Als je al die dingen zo bekijkt, dan moet je toegeven: deze wereld en zelfs de spanningen van deze wereld zijn gebouwd op een illusie. Zoals b.v. het huidige conflict over lonen en prijzen waarin uw wereld en vooral uw eigen land is gewikkeld, voor een groot gedeelte berust op een misvatting; namelijk dat arbeid op zichzelf waarde bezit. Arbeid bezit op zich slechts de waarde die een ander daaraan toekent. Dus kan niet de arbeider de waarde van zijn arbeid bepalen, maar slechts degene die van die arbeid gebruikmaakt. En wie maakt van die arbeid gebruik? Iemand, die door de arbeid een grotere verwervingsmogelijkheid heeft dan door het volbrengen van de taak die u aan een ander oplegt.

Het is een verschuiving van waarde. Er bestaat geen redelijke beloning voor arbeid. Er bestaat alleen een onderlinge overeenkomst waardoor de onderlinge belangrijkheid van de verrichtingen bepalend kan zijn voor de waarde, die ze voor anderen hebben.

Dan kun je deze niet eens uitdrukken in geld; dat is een illusie. Je kunt die slechts uitdrukken in verwervingsmogelijkheid, bestedingsmogelijkheid of hoe u het wilt noemen. Dus in het bezit dat tenslotte via ruil van gebruiker - en niet eens van eigenaar - verwisselt.

Als ik dit alles samen voeg, mag ik dan misschien nogmaals zeggen, dat zowel uw wereld als de conflicten daarin voor een groot gedeelte zijn gebaseerd op illusies die u zelf in stand houdt en die in vele gevallen in strijd zijn met de werkelijke feiten die uw wereld voor u bepalen op grond van uw eigen inborst en de basis van uw eigen gedachtenwereld.

x Is het juist dat er vóór onze huidige Melkwegstelsels identieke voorgangers waren waaruit de thans bestaande zijn opgebouwd?

- Hiervoor moeten wij een theorie aanspreken; de theorie van het z.g. parallelle heelal.

Het is bekend, dat een zeer klein gedeelte van energie bij omzetting verdwijnt. Niemand kan constateren waarheen. Nu wordt aangenomen, dat er een rustende ruimte is, een rustend heelal, waarin die energie wegvloeit. Hier ontstaat dus een toenemende spanning van energie zonder dat er een beweging is. Het is een energierijke vorm van atropie zou men kunnen zeggen. Dan komt er een ogenblik waarop die energie zo groot is geworden dat de

geringste toevoeging een verstoring betekent. Dit zou dan in het andere heelal een 'Big Bang' veroorzaken. Dus wederom, al dan niet door het ingrijpen van een Godheid (je kunt het ook zuiver natuurkundig beschouwen) zou daar opnieuw een aantal Melkwegstelsels ontstaan, terwijl in uw heelal atropie door energie-armoede intreedt en dus alles weer in rust is. Maar zodra de beweging en de energie werkzaam zijn in het andere heelal, begint ook daar weer de lek terug naar uw heelal dat langzaam wordt opgeladen. Of daarbij de Melkwegstelsels geheel identiek zullen zijn, betwijfel ik. Maar ze zullen wel vergelijkbaar zijn, omdat het proces op zichzelf: explosie, inhoud, werveling, licht, een zich uitbreidende ruimte is die meestal door lichtbuiging wordt bepaald.

Als we dat zo bezien, dan kan het misschien een illusie zijn, maar dan zeg ik: Er zal dus voordat dit heelal bestond een ander heelal hebben bestaan. Dit proces zal zich ook bij elk ander willekeurig heelal, dat zich supra-kosmisch ergens bevindt, eveneens gebeuren. Dat dit proces plaatsvindt, hebben sommigen ons ons (ik persoonlijk niet) als zekerheid menen te constateren. Dan zou er inderdaad een andere Melkweg zijn die heel veel lijkt op deze Melkweg zonder dat alles daarin volledig gelijk is aan deze Melkweg. In deze zin zou zich een oneindige keten kunnen uitbreiden, maar dat kunnen wij niet overzien.

x Het weglekken van energie gaat dat via zwarte gaten?

- Het gaat niet via zwarte gaten voor zover mij bekend. Een zwart gat is over het algemeen een kleine, maar uitermate sterk verdichte hoeveelheid materie, die in haar eigen proces voortdurend verder terugvalt op zichzelf en daardoor naar buiten toe een steeds sterker veld genereert waardoor dit veld in zich alle binnenkomende straling gevangen houdt. Pas wanneer de hoeveelheid energie die wordt ingevangen zo groot is dat daardoor een totale oplading van de kern plaatsvindt, zou het weer kunnen uitzetten en zou het zwarte gat-verschijnsel verdwijnen en daarvoor de sterke magnetische storing kenbaar in de plaats treden. Het weglekken schijnt dus te gebeuren zonder dat dit op een bepaalde plaats geschiedt, maar eenvoudig door de structuur van het heelal waardoor elke omzetting betekent, dat een zeer klein gedeelte van die energie verdwijnt naar wat u dan misschien een aanpalende dimensie zoudt kunnen noemen.

EPILOOG.

Ik heb het u misschien wat moeilijk gemaakt. Ik kan mij voorstellen dat er veel mensen zijn die zeggen: Wat heb ik daaraan. Maar als u leeft in een tijd als deze - en dat is een tijd waarin de veranderingen (ook geestelijk) zich veel sneller voltrekken dan u kunt beseffen - is het misschien goed dat u afstand leert nemen van een aantal voor deze tijd toch te primitieve denkbeelden.

Denkbeelden als een persoonlijke God b.v. Hij kan voor u bestaan, maar het is dan uw persoonlijke uitdrukking van een relatie met iets dat niet met een menselijke persoonlijkheid te vergelijken is.

Ik heb u stellingen voorgelegd die a.h.w. als een soort Babushka-poppetje onthuld werden. Uit het ene poppetje haal je het andere, tenslotte blijft er niets over. Toch is het niets iets.

Als wij proberen te zoeken naar de raadselen die de schepping en God omgeven, dan worden wij geconfronteerd met steeds weer oorzaken van oorzaken. Maar er komt een ogenblik, dat dit verschil niet meer voor ons uitdrukbaar is. Dit heeft mij ertoe gebracht te zeggen dat de eerste schepende impuls waarschijnlijk een gedachte was.

Wat is een gedachte? Een gedachte is in feite een lichte verstoring van een energetisch evenwicht binnen het bewustzijn. Als daar een persoonlijkheid in is, zouden we ook mogen aannemen dat bij dit denken een mate van wil bestaat. Maar wij weten niet wat voor een persoonlijkheid het is. We weten zelfs niet wat voor vorm of omvang de gedachte heeft. Beperkt als we zijn in onze beleving van sfeer en wereld worden we voortdurend teruggedrongen naar een drie-dimensionaal bestaan of een voorstellingsbestaan dat misschien één tot drie dimensies meer kan omvatten. Verder komen wij niet. Dit betekent alleen maar dat het voor ons kenbare en waarneembare hierdoor voor ons begrensd is, niet dat er niet meer mogelijkheden of dimensies bestaan.

Wie zich bezighoudt met de grote raadselen van de natuur komt tot de conclusie dat er steeds weer uitzonderingen zijn op regels. Maar een werkelijke regel die gelijktijdig een wet is, kent geen uitzondering. Dit betekent, dat wij met onze wetten, waarop dan steeds uitzonderingen worden gemaakt, in feite voorbij lopen aan de werkelijkheid dat ze geen wetten zijn, maar voorlopig gestelde regels.

Dan is het misschien heel erg voor u, als ik zeg dat de Tien Geboden Gods, zoals ze in de bijbel worden weergegeven, geen onveranderlijke geboden zijn, omdat ze werden gegeven in een bepaalde tijd, onder bepaalde voorwaarden. Op dat moment drukten ze een waarheid uit die men dan met enige goede wil als Gods ingrijpen of Gods willen zou kunnen omschrijven. Maar wij weten dat deze God, zoals hij in die tijd werd voorgesteld, niet een werkelijke en totale God is. Jehova was een stamgod en zo ook Adonai. Het waren licht- en vuurgoden, geen kosmische persoonlijkheden zoals men later van hen heeft gemaakt.

De Geboden werden gegeven om aan aantal stammen bijeen te houden, om een regel, een basiswet te scheppen voor mensen die - niet samen passend in hun gebruiken en denken - weer tot een volk moesten worden samengesmolten. Dan is het duidelijk, dat die wetten nu niet zo kunnen bestaan.

Het wonderbaarlijke is nu, dat de mensen aan de juistheid van dergelijke wetten vasthouden en nog steeds beweren dat dit Gods wil is, terwijl zij iets totaal anders doen. Want er staat nog steeds: 'Gij zult niet doodslaan'.

Dan vraag je je af hoe het zit met b.v. Libanon. Of hoe het zit met al die andere problemen waarin op een zeer christelijke wijze ter handhaving van de orde, ter bescherming van de democratie of anderszins mensen worden gedood.

Er staat: 'Eert uw vader en uw moeder'. Tegenwoordig betekent het: Breng ze naar het bejaardentehuis.

De werkelijke verandering moet dan erkend worden. Je kunt niet je enerzijds beroepen op een onveranderlijke waarheid en anderzijds door je praktijk deze z.g. eeuwige wetten in het tegendeel doen verkeren. Zo kun je ook het beeld dat je van God hebt niet vastnagelen en eeuwig en onveranderlijk voorstellen en gelijktijdig je eigen relatie met die God voortdurend aanpassen aan de noodzaken die je in je wereld vindt.

Ik wil niemand zijn denken of zijn geloof ontnemen. Ieder heeft het recht om zijn relatie met het Onkenbare op zijn eigen manier te beleven en uit te drukken. Maar begrijp wel, dat ook u aan veranderingen onderhevig bent en dat een terughunkeren naar een contact uit het verleden dwaasheid is; dat u uw contact steeds weer moet vinden in het heden en dat u nimmer een totaal zult kennen, maar altijd slechts dat gedeelte dat u op dit moment emotioneel, mentaal en spiritueel kunt ontvangen.

De moeilijkheid bij de eerste oorzaak is niet gelegen in het feit dat ze bestaat, maar in het feit dat we het bestaan van deze eerste oorzaak zodanig proberen te herleiden dat het past bij ons eigen beeld van de werkelijkheid en bij onze gedrevenheid binnen omstandigheden die wij

deels zelf hebben geschapen, deels ons alleen maar voorstellen.

Eer God zoals u wilt, maar erken in ieder geval het bestaan van iets dat u God zoudt kunnen noemen. Beleef God zo magisch of zo realistisch als u maar wilt, ontken desnoods zijn bestaan, want uw bestaan zelf bevestigt de relatie tussen u en de Kracht die alles in stand houdt.

Ik heb u niet willen losscheuren uit uw gedachtenwereld. Maar ik heb u een vraag willen voorleggen en tevens geprobeerd om vanuit mijn standpunt daarop enige antwoorden te geven.

Ik heb u gevraagd: Weet u wel wat uw God is? Weet u het werkelijk? Ik heb u gezegd: God is het ondefinieerbare. Ik heb u gezegd: Uw goed is misschien dwaasheid. U kwaad komt evenzeer uit God voort als uw goed. Beide zijn mogelijkheden die hij in stand houdt. Ik heb u niet gezegd dat u niet verantwoordelijke bent voor uzelf, maar ik heb laten doorklinken dat u niet in de eerste plaats tegenover God verantwoordelijk bent maar tegenover uzelf. Dat u uw eigen wet stelt, mits u dit doet in overeenstemming met de waarheid, zoals u die diep in uzelf beleeft en kent.

Ik heb u willen losmaken uit al die illusies waaruit uw wereld is opgebouwd. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat ook de sferen, zoals u ze ongetwijfeld eens zult beleven, voor een deel illusies zijn. Ze zijn uw beelden van iets wat u niet kunt begrijpen. Het is uw uitdrukking zowel voor uw eigen persoonlijkheid als voor uw relatie met het onbekende. Het zijn deze zaken die op een avond als deze van werkelijk belang zijn.

Het is eenvoudig genoeg om te spreken over de eerste oorzaak en te volstaan met een aantal op zichzelf betrekkelijk onbelangrijke theorieën. Maar de werkelijkheid is meer dan dat. Want theorie is altijd weer een benadering van een waarheid die nog niet omschrijfbaar is. Het gaat om een beleefde werkelijkheid; datgene wat in u bestaat.

Als u niet gelooft in een God, nogmaals, het is niet erg. Maar als u wel gelooft in een God, is dat eveneens goed, want dat bent u. U bouwt uw eigen relatie op met het Onbekende. U bouwt voor uzelf het beeld op dat uw direct verbonden zijn met de onbekende kracht vorm en gestalte geeft. Maar laat ons dan ook zo wijs zijn om toe te geven: Wij weten niet alle dingen. Ons geloof is geen waarheid, maar is onze innerlijke zekerheid voortkomend uit onze problemen, onze behoeften.

Laten wij niet naar buiten toe grijpen en zeggen: Wij zijn de uitverkorenen, zoals sommigen doen. Want waarlijk, wie zichzelf uitverkiest, zal zichzelf tot een hemel verheffen waarin hij troont boven zichzelf.

Zoek de waarheid. Een waarheid heeft altijd meer kanten. Een ieder die eenzijdig is, zal dit in zijn gedragingen mogelijk kunnen rechtvaardigen, maar nooit in zijn innerlijk besef, want daarmee veroordeelt hij zichzelf tot een confrontatie met een wereld die hij niet aan kan.

Leven is deel hebben aan de eerste oorzaak. Misschien zijn wij maar gedachten, die bevat zijn in een gedachte. Maar dit is niet belangrijk, want wij beleven onszelf als werkelijkheid. Laten wij ons dan met die werkelijkheid in de eerste plaats bezighouden en niet met al die dingen die eromheen worden gevlochten.

Een mens, die durft leven uit de kracht die rond hem is, met de kracht die in hem is en vanuit de waarheid voor zover hij die kan beseffen, zal op den duur voor zich een evenwicht vinden waardoor hij een eenheid ervaart met het geheel. Deze eenheid zal echter nooit volledig beseft zijn.

Er is geen godsdienst op aarde die een volle waarheid bevat. Er bestaat geen gezeg op aarde dat ook maar enige volledigheid in recht-

vaardigheid en recht kent. Er is geen mens op aarde die een volledige eerlijkheid kent, tenzij hij eerst eerlijk tegenover zichzelf is en zich dan onthoudt van het oordeel over anderen.

Deze punten zijn van groot belang. Zeker, wat anderen zijn en doen betreft ook u. Het beroert u, het kan u hinderen, het kan u vreugde verschaffen. Maar het belangrijkste is wat u zelf daarbij ervaart.

Dat ervaren wordt bepaald door u, door hetgeen u bent, door hetgeen u ervaart, voelt en voortbrengt uit uzelf. U kunt nooit losstaan van alle gebeuren in uw werel, omdat u alleen al door uw besef, door uw reactie daarop daarbij betrokken bent.

Vergeefmij dat ik hier zo zit te preken. Maar laten wij de waarheid toegeven: Eerst wanneer wij onze eigen onwetendheid erkennen, is er een mogelijkheid dat we iets nader komen tot een weten dat waarheid behelst. Eerst wanneer we onze verbondenheid erkennen met het Onbekende, zullen wij in onszelf de kracht die we nodig hebben kunnen ervaren en zelf kunnen gebruiken. Zonder ritën, zonder plechtigheden zijn wij verbonden met God, als wij dat beseffen. Zonder ritën, zonder plechtigheden, zonder gebaren of bezweringen beschikken wij over de krachten die uit onze eenheid met die God voortvloeien. Al het andere is uiterlijk en onbetekend.

Wie betekenis wil gewinnen, zoeken in zichzelf niet naar de juiste vorm, want die kunt u niet vinden, maar naar een juist besef van verbondenheid, naar een juist besef van kracht en licht in uzelf.

Alleen op deze wijze zullen wij ons deel-zijn van en ons verbonden-zijn met de eerste oorzaak kunnen waarmaken in wat voor ons nog de tijd is. Alleen hierdoor zullen wij kunnen beantwoorden aan onze bestemming voor zover wij die maar kunnen vermoeden. Onzeker in het onzekere en toch gelijktijdig een waar deel van de waarheid is ons wezen.

Ik heb geprobeerd zowel in mijn inleiding als in de beantwoording van de vragen dit duidelijk te maken. Ik heb nogmaals getracht om het zo duidelijk mogelijk te verwoorden.

Geloof van mij dit: Datgene wat u God noemt, wat voor u werkelijkheid is, is hier met en in mij, met en in u. Al wat wij vanavond hebben besproken en al wat u heeft gedacht is deel van de mogelijkheden die uit die ene Kracht ontstaan. Maar datgene wat ze voor u betekenen, vloeit voort uit uw eigen bewustzijn, uw eigen willen, uw eigen zoek'n. Moge die betekenis een voor u gunstige zijn.

:--:-: